

Monkey Sandwich
Wim Vandekeybus - Ultima Vez & KVS

Filip Tielens
CJP
15.09.2010

Spiernaakt en onbestaand ****

Wim Vandekeybus houdt van speciale projecten. In *Monkey Sandwich* brengt hij zijn twee fascinaties samen. Theater en beeld gaan met elkaar in dialoog en dat levert een hoogst intrigerende filmperformance op. Geen echte dansvoorstelling deze keer, maar wel een boeiende confrontatie tussen de performer op scène en de acteurs in de film die ronduit schitteren.

In het eerste halfuur zien we een film over Jerry, een theaterregisseur in het Schauspielhaus van Keulen. Jerry (fan-tas-tisch vertolkt door **Jerry Killick** van het Britse **Forced Entertainment**) heeft een hekel aan gespeelde emoties: voor hem moet alles écht zijn. Het gaat zelfs zover dat hij de acteurs bijna dwingt om hun tegenspelers op te eten (gieren!). Eén voor één komen de spelers in protest, of komen ze bij de grote regisseur smeken voor een andere rol. Jerry, die er wat **Bucky Laplasse**-achtig uitziet (veel blabla, weinig inhoud), tracht de touwtjes in handen te houden, maar verdwijnt uiteindelijk toch uit de theaterwereld. In verdere flarden film zien we hem met zielsverwanten een utopisch dorp oprichten. Maar ook daar leidt zijn menselijke hubris tot een ongewilde catastrofe.

Ondertussen kruipt onder de filmprojectie een jonge mens uit een hoop papieren mannetjes. Spiernaakt en hopeloos alleen zoekt hij zich een weg in een kaal landschap met enkel nog ventilators, palen en papieren lichamen: de restanten van de ramp. De jonge Luikenaar **Damien Chapelle** (21) staat te *performen* alsof zijn leven er van afhangt. En dat is in feite ook wel zo. Maar meer vertellen we niet. Wie de jongen is, komt het publiek immers pas te weten op het einde van de voorstelling, wanneer de film en het theater met elkaar verstrikt raken. Soms praat hij verstaanbaar (flarden **Toon Tellegen**), soms stoot hij enkel ijle klanken uit. Chapelle heeft geen dansachtergrond, maar smijt zich helemaal, ook in de dansstukken, waarbij hij de danstaal van Vandekeybus (energiek, dierlijk, ongecontroleerd) strak in zijn gespierde lichaam wurmt.

Op sterk water

Monkey Sandwich is een letterlijke vertaling van broodje aap-verhalen. De personages in de film praten vaak met sappige legenden om iets uit te leggen. Maar in feite is heel de voorstelling ook een misschien niet waargebeurd verhaal. En enkel een hersenspinsel van de jongen. Vandekeybus wilde met *Monkey Sandwich* meer de nadruk leggen op de verhalen en minder op de beelden. Toch zitten er enkele adembenemde shots in de film en het spel op scène. Een oude acteur van het Schauspielhaus sterft in een lift die lijkt te blijven hangen, maar waarvan de omheenliggende muren naar beneden zinken. Als metafoor kan dat tellen. En bij Damien Chapelle moesten we even ook aan die andere Damien denken: wanneer Chapelle minutenlang met een zuurstofslang onder water blijft in een gigantisch aquarium, lijkt hij op de haaien op sterk water van Damien Hirst. Ook de *slow motion* catastrofe die zich in de film voltrekt is van een prachtige beeldkwaliteit. Chapeau voor een film die met zo'n klein budget en op een minimum aantal dagen gedraaid is. Dat maakt ons

razend benieuwd voor Vandekeybus' grote langspeelfilm **Galopping Minds**, die hij komend seizoen draait, en waarvan deze Monkey Sandwich een 'voorstudie' was.

Maar toch hebben hebben we meer dan twee uur bijzonder geïntrigeerd naar deze filmperformance gekeken. Omdat je wil begrijpen, maar de puzzelstukjes slechts mondjesmaat vrijgegeven worden. Omdat de vonken van de spelers op het scherm en op de scène afspatten. Ook al zitten er soms kleine dipjes in het geheel en mocht de impact van de plot nog wat groter zijn, toch blijf je ontroerd achter en wordt je gedwongen wat je zag deels te herdenken. En daar houden we wel van.